

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1245, Budapest 5. Pf. 1036

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/42/2012.

Iktatószám: Vj/42-96/2012.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Mester Péter ügyvezető és dr. Bakos - dr. Smied - dr. Muraközi Ügyvédi Iroda ügyintéző dr. M. G. ügyvéd) által képviselt **Telemarketing International Kft.** (Győr) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult eljárásban - tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács megállapítja, hogy a Telemarketing International Kft. 2011. augusztus 1. és 2012. május 31. között az Abexine gél elnevezésű kozmetikai termékkel kapcsolatban fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor televíziós reklámjaiban, honlapján, termékkatalógusában és tájékoztató füzetekben a készítménynek terápiás hatásokat tulajdonított, és egyben eltiltja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatásától.

Az eljáró versenytanács kötelezi továbbá a Telemarketing International Kft.-t 25.000.000 Ft (azaz Huszonötmillió Forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság, az eljárási díj, illetve a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

I.

Az eljárás megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) Vj/42/2012. számú végzésével 2012. május 31-én indított versenyfelügyeleti eljárást, mivel észlelte hogy a Telemarketing International Kft. (a továbbiakban: eljárás alá vont) az Abexine gél elnevezésű termékkel kapcsolatban 2011. augusztus 1-jétől valószínűsíthetően szakmailag nem kellően megalapozottan tett közzé állításokat a termék terápiás hatásaival kapcsolatban egyes televízió reklámokban. Ezzel valószínűsíthetően megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) mellékletének 17. pontjában, 6. §-a (1) bekezdésnek (b) és (c) alpontjaiban, valamint 3. §-a (2) bekezdésében foglalt tényállást és valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.
2. Az eljárás kiterjed az eljárás alá vontnak az Abexine gél elnevezésű termékkel kapcsolatban 2011. augusztus 1-jétől 2012. május 31-ig alkalmazott kereskedelmi kommunikációjára.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

3. A 2003-tól működő eljárás alá vont vállalkozás (cg.: 08-09-011.731, adószám: 13163602-2-08) árukat (autóápolási, elektronikai, háztartási, konyhai, szabadidős, wellness/sport stb. termékeket) WS Teleshop néven, elsősorban közvetlen televíziós ajánlatokon alapuló csomagküldő kereskedelem útján, illetve országos, regionális és nemzetközi vásárokon tartott termékbemutatókon értékesíti.

Az eljárás alá vont 2011. évi nettó árbevétele 4.613.751.000 Ft volt. Az eljárás alá vont 2012. évi nettó árbevétele pedig 4.068.276.000 Ft volt.¹

4. Az eljárás alá vont vállalkozás ellen Vj/92/2009. szám alatt lefolytatott eljárásban a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont a Hollywood Patch elnevezésű termék népszerűsítése során 2009. február 25. és 2009. március 25. között tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor internetes honlapján és televíziós reklámjaiban a termék tulajdonságairól valótlan állításokat tett közzé, ezért a Versenytanács versenyfelügyeleti bírságot szabott ki az eljárás alá vont vállalkozással szemben.

III.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

5. Az eljárás alá vont forgalmazza a mézes és mentolos változatban, 50 ml-es kiszerelésben megvásárolható Abexine gél elnevezésű terméket. A vizsgált időszakban (2011. augusztus 1. és 2012. május 31. között) a termék értékesítéséből származó adatokat a Vj/42-053/2012. számú irat 6. pontja tartalmazza.

1. ¹ Az adatokat a Vj/42-053/2012. számú irat 3. pontja tartalmazza.

6. Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban OÉTI) 2011. augusztus 11-i keltezésű nyilvántartásba vételi értesítőjében tájékoztatta az eljárás alá vontat, hogy miután a 40/2001. (XI.23.) EüM rendelet 12. §-ának (1) bekezdésének megfelelően 2012. május 30-án kelt levélben bejelentette az „Abexine gél” frissítő, hidratáló, bőrn nyugtató hatású gél méhpempővel elnevezésű kozmetikai készítményt, azt a 40/2001. (XI.23.) EüM rendelet 12. §-ának (2) bekezdése alapján 2114/2011. OÉTI számon az OÉTI nyilvántartásba vette (Vj/42-016/2012.).
7. A termékek csomagolásán található magyar nyelvű címke a következőt tartalmazza: „Frissítő, hidratáló, bőrn nyugtató hatású gél méhpempővel.”
8. Az eljárás alá vont a termékeket online értékesítés keretében saját webshopján (www.wsteleshop.hu), valamint telefonos értékesítés keretében, call centerén keresztül értékesíti. Emellett a termék értékesítésre kerül az eljárás alá vont által üzemeltetett mintaboltokban és a viszonteladó partnerek országszerte megtalálható tizenegy üzletében.
9. A vizsgálattal érintett időszakban az eljárás alá vont az Abexine gél elnevezésű terméket a fogyasztóknak
- televíziós vásárlási műsorablak keretében nyolc televíziós csatornán több ezer alkalommal sugárzott, különböző hosszúságú televíziós reklámok útján (Vj/42-013/2012., Vj/42-016/2012., Vj/42-029/2012., Vj/42-030/2012., Vj/42-031/2012., Vj/42-033/2012., a reklámfilmekben elhangzottakat a Vj/42-069/2012. számú irat tartalmazza),
 - a www.wsteleshop.hu honlapon (Vj/42-016/2012. számú irat),
 - a részben az eljárás alá vont törzsvásárlóinak postai úton megküldött, részben a vásárlóknak kiküldött csomagokban elhelyezett 56 oldalas termékkatalógusban (Vj/42-058/2012.) és
 - a vásárlók csomagjába helyezett öt tájékoztató füzetben (Vj/42-059/2012.) népszerűsítette.
10. Az egyes kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban
- a televíziós reklámok közzétételére vonatkozó adatokat a Vj/42-018/2012. számú irat 2. és 3. számú pontja, a Vj/42-034/2012. számú irat melléklete, illetve a televíziós csatornákat működtető vállalkozások nyilatkozatai (Vj/42-013/2012., Vj/42-029/2012., Vj/42-030/2012., Vj/42-031/2012., Vj/42-032/2012., Vj/42-033/2012., Vj/42-047/2012., Vj/42-049/2012., Vj/42-050/2012., Vj/42-052/2012.),
 - a honlap működtetésének költségeire, látogatottságára vonatkozó adatokat a Vj/42-036/2012. számú irat 1. pontja, illetve a Vj/42-053/2012. számú irat 2. pontja,
 - a termékkatalógus példányszámával, illetőleg megjelenési költségével kapcsolatos adatokat a Vj/42-009/2012. számú irat 1. pontja, a Vj/42-018/2012. számú irat 4. pontja, a Vj/42-053/2012. számú irat 5., 6. és 7. pontjai és a Vj/42-058/2012. számú irat,
 - a tájékoztató füzetek példányszámával, illetőleg megjelenési költségével kapcsolatos adatokat a Vj/42-053/2012. számú irat 4. és 7. pontjai és a Vj/42-058/2012. számú irat
- tartalmazzák.

11. Kereskedelmi kommunikációiban az eljárás alá vont terápiás hatásra vonatkozó állításokat is megfogalmazott a termékkel kapcsolatban, azt ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, reuma, más ízületi betegség, derékbántalom, görcsök, sérülések, teniszkönyök, izomsérülés, izomfájdalmak, ütések, bármilyen zúzódás, véraláfutások, sebhelyek, aranyér, sérv, visszértágulat, gyulladás, fájdalom, fejfájás, gyakori fejfájás, migrén, egészségügyi problémák esetére ajánlva.

12. Az egyes kereskedelmi kommunikációk az alábbiak szerint tartalmazták a terápiás hatásra vonatkozó állításokat:

Az állítással érintett betegség, egészségügyi probléma	Alkalmazott állítás	Megjelenés helye
<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, reuma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nehezeére esik felkelni vagy járni? - Végtagjaiban komoly fájdalmak vannak? - Ezek a problémák és betegségek az ízületek deformálódásához vezethetnek, sőt, akár még a mozgásképesség csökkenéséhez is. - Nem kell hozzászoknia a fájdalomhoz. - az Abexine...jelentősen enyhítheti az ízületi gyulladások okozta kellemetlenségeket! - Ha Önnek is rendszeresen sajog a térde, csuklója, a könyöke, a válla, a dereka, a csípője vagy épp a lábfeje, az Abexine az ideális megoldás.” - segíthet ízületi problémáinak kezelésében - Ezek a betegségek szörnyű fájdalmat okoznak: először csak azt érzi nehezebben emel, majd a fájdalom napról napra súlyosbodik, míg végül már elviselhetetlenné válik. - ezek olyan betegségek, amelyeket a hagyományos orvoslás máig nem tudott teljesen meggyógyítani - Eddig még nem találták meg az ideális megoldást, de végre felcsillant a remény! A titok a méhterápia. - Már a második használat után kezdtem érezni a[z Abexine] jótékony hatását. A következő héten pedig a fájdalom jelentősen csökkent, és ma már kimondhatom: örökre elfelejthetem azt a pokoli fájdalmat, ami eddig megkeserítette a mindennapjaimat. - A felvitelt követően akár rövid időn belül enyhülhet a fájdalom, és végre úgy végezheti mindennapi teendőit, ahogy korábban: kellemetlenségek nélkül. 	<p>televíziós reklám</p>

<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, reuma, migrén, görcsök</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nem csak a köszvény okozhat fájdalmat: az ízületek gyulladása, kopása, a reuma, a migrének, a görcsök szintén megtehetik ezt. Állandó fájdalommal pedig nem lehet élni. Csak egy karnyújtásnyira van öntől a megoldás. Egy csodálatos termék, amit a méheknek köszönhetünk, ez az Abexine! - Ha rendszeresen alkalmazza a fájdalmas területeken, akár rövid idő múlva érezheti, hogyan tompítja az Abexine az ízületi fájdalmakat. - Különleges összetevőinek köszönhetően az Abexine egyedülálló módon segíthet az ízületi problémák kezelésében - Nem csak a köszvény jár ekkora fájdalommal, hanem az ízületi gyulladás, az ízületi kopás, a reuma, a migrén, a görcsök is. Nem kell együtt élnie a fájdalommal! Itt a megoldás, és csupán egyetlen telefonhívásra van öntől! Nemsokára a kezében lehet a gyógyír problémáira, az Abexine. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>izomfájdalmak, ütések, zúzódások, sebhelyek, aranyér, sérv, visszértágulat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - az Abexine annyira hatékony, hogy izomfájdalmak, ütések, zúzódások, sebhelyek, de akár aranyér, sérv, és visszértágulat enyhítésében is segíthet 	<p>televíziós reklám</p>
<p>gyulladás, fájdalom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Csupán fel kell vinni a problémás, gyulladt területre és a kínzó fájdalom akár rövid idő múlva jelentősen enyhülhet. - Rendszeres használatával a fájdalom megszűnhet, és ön pedig lassacskán visszanyerheti mozgékonyágát. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, gyakori fejfájás, visszértágulat, aranyér, izomsérülés, zúzódás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az Abexine-t azoknak a figyelmébe ajánljuk, akiket ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, gyakori fejfájás, visszértágulat, aranyér gyötör vagy izomsérüléseik, zúzódásaik vannak, hiszen a fájdalmat meglepő gyorsasággal enyhítheti 	<p>televíziós reklám</p>
<p>sérülések, véraláfutások, gyulladás, fejfájás, migrén</p>	<ul style="list-style-type: none"> - „Abexine Menthol”, amely a sérülések, véraláfutások, gyulladás, fejfájás és migrén kezelésében nyújthat segítséget 	<p>televíziós reklám</p>
<p>fájdalom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az Abexine és az Abexine Menthol különleges, természetes összetevői nemcsak hatékonyak, de meglepő gyorsasággal képesek enyhíteni a fájdalmat. - Akár néhány percen belül enyhülhet a panasz, ha kéznél van a fantasztikus Abexine gél! 	<p>televíziós reklám</p>

<p>ízületi gyulladás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Amikor használom az Abexine-t, kicsit masszírozom a fájdalmas területet és körülbelül 4 vagy 5 perc múlva a fájdalom és a gyulladás csodával határos módon megszűnik! - nem érzek fájdalmat sportolás közben. A térdem, ami borzalmasan be volt dagadva, teljesen rendbe jött - Én mondom neked Ana María, az ízületi gyulladásomra a megoldás nekem az Abexine volt! - Az lepett meg leginkább az Abexine-ben, hogy amellet, hogy rövid idő alatt megszüntette a fájdalmat és a gyulladást, még a betegségem komoly tüneteit is enyhítette. Arról nem is beszélve, hogy regeneráló hatása is van, mert az orvosom szerint már nincs ízületi gyulladásom és én sem érzem már. - Hál' istennek megtaláltam a megoldást! Mára már kigyógyultam az ízületi gyulladásból, teljesen egészséges ember lettem és élhetem a régi életemet! 	<p>televíziós reklám</p>
<p>ízületi kopás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - „Elmentem hát az orvoshoz, mert tudtam, hogy ami velem történik, az nem normális, és hát sajnos megállapították, hogy degeneratív ízületi kopásban szenvedek. Aztán elkezdtem használni az Abexine-t, szinte azonnal éreztem, ahogy a duzzanat enyhül. Hihetetlen volt megtapasztalni, hogy milyen gyorsan segített a problémámon.” 	<p>televíziós reklám</p>
<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, reuma, köszvény, bármilyen zúzódás, teniszkönyök, vagy izomsérülés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - „Betegsége legyen akár ízületi gyulladás, ízületi kopás, reuma, köszvény, bármilyen zúzódás, teniszkönyök, vagy izomsérülés, csak alkalmazza az Abexine-t azokon a területeken, ahol a fájdalmat, illetve a gyulladást érzékeli, és csupán néhány percen belül tapasztalhatja, hogy panaszai csökkennek, és újra szabadon mozoghat.” - „Felvesszük a harcot a fájdalommal szemben.” 	<p>televíziós reklám</p>
<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény nehezíti meg mindennapjait? Vagy sportsérüléstől szenved? Hazánkba is megérkezett ez az egyedülállóan új méhtherápiás gyógymód, amely megoldást nyújthat ezekre a problémákra. Az eredmények kimagaslóak, a betegek nagyon elégedettek az Abexine hatékonyságával. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>köszvény</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Felipe, van egy termék, amely teljesen természetes összetevőkből áll, és tartalmazza a méhtherápia összes jótékony hatását. Ráadásul nem is kell messzire mennie érte, hiszen itt van nálam a megoldás a problémájára. Az Abexine-nel meg is feledkezhet a gyógyszerekről, mondja, kipróbálná? - Óriási változást hozott az Abexine az életembe. Ahogy 	<p>televíziós reklám</p>

	<p>mondani szokták: valósággal újjá születtem. Ujra szabadon tehetem azt, amit régen. Tudok például sétálni, biciklizni, autót vezetni anélkül, hogy fájna a lábam. Minden nap tudok munkába járni és nem kell korábban haza mennem. Úgyhogy nagyon elégedett vagyok az eredményekkel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Már a második használat után kezdtem érezni a gél jótékony hatását. A következő héten pedig jelentősen csökkentek a panaszaim. Mostanra elmondhatom: teljesen elmúlt az a pokoli fájdalom, ami már a mindennapi munkámban is korlátozott. - Már az első alkalommal éreztem javulást, mert csökkent a duzzanat, és a fájdalom is azonnal tompulni kezdett. Másnapra már alig éreztem a fájdalmat, és ez hihetetlen! 	
<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, más ízületi betegség</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ízületi gyulladás, ízületi kopás, vagy köszvény nehezíti meg mindennapjait? Vagy más ízületi betegségben szenved? Akkor ajánlatunk most önnek szól! Évszázadok óta köztudott, hogy az ilyen betegségekre a méhcsípésben rejlik az orvosság. Ebben a kis rovarban található a gyógyír a fájdalomra, és számos betegség szörnyű tünetére. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, migrén, gyulladás, teniszkönyök, sérülés, vagy horzsolás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, migrén, gyulladás, teniszkönyök, sérülés, vagy horzsolás. Legyen az bármilyen panasz, a méhtherápia rendkívül hatásos módon segíthet az ilyen fájdalmak csillapításában. Az Abexine annyira hatásos termék, hogy emberek milliói használják, szerte a világon nagy sikerrel. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>migrén, derékbántalom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Amikor megrendeltem az Abexine gélt, ajándékba kaptam egy másodikat is, az Abexine Mentolt. A migrénes fejfájásomra használom, és elmúlik tőle szinte azonnal. Arra gondoltam, hogy anyukámnak is ki kéne próbálnia, mert derékbántalmai vannak, és semmi sem csillapítja a fájdalmát. Most már rendszeresen kéri, hogy kenjem be Abexine-nel, mert öt percen belül nyom nélkül elmúlik a fájdalma. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>egészségügyi problémák</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Végre Ön is alkalmazhatja az egyedülálló méhtherápiát egészségügyi problémáira. A WS Teleshop-nak köszönhetően már hazánkban is kapható a különleges Abexine krém. 	<p>televíziós reklám</p>
<p>reuma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reuma ellen is segítség lehet - Az Abexine titka a méhtherápia, amely segíthet a reumás problémák kezelésénél. 	<p>honlap</p>
<p>gyulladás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jelentősen enyhítheti a gyulladást 	

fájdalom	- Ha rendszeresen alkalmazza a fájdalmas területeken, akár rövid idő múlva érezheti, hogyan hűsít az Abexine gél.	
	- Nehezebbé esik felkelni vagy járni? Izületeinek gyulladása, kopása, a köszvény vagy a reuma megkeserítik az életét?	
reuma	- Reuma ellen is segítség lehet	katalógus
gyulladás	- jelentősen enyhítheti a gyulladást	
reuma	- Reuma ellen is segítség lehet	tájékoztató füzetek
gyulladás	- (jelentősen) enyhítheti a gyulladást	

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja

13. Az eljárás alá vont előadta, hogy az Abexine gél nevű terméket a termék dokumentációjára és a nemzetközi eredményekre alapozva hirdette, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot nem folytatott.
14. Az eljárás alá vont a termék hatásosságának alátámasztására becsatolta
- a hollandiai székhelyű RI [üzleti titok] által az Abexine gél (mézes és mentolos) vonatkozásában kiadott angol nyelvű iratot, amely a Tanács kozmetikai termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 1976. július 27-i 76/768/EGK irányelvnek való megfelelést igazolja (Vj/42-016/2012.),
 - a RI [üzleti titok] által kiállított angol nyelvű termékbiztonsági adatlap, amelyben Dr. G. S. kémikus tanúsítja, hogy „az Abexine mézes és mentolos gél normál és ésszerűen előrelátható felhasználási feltételek szerint alkalmazva nem hajlamos arra, hogy károsítsa az emberi egészséget” (Vj/42-016/2012.),
 - a RI [üzleti titok] által kiállított biztonsági adatlapokat a mézes és mentolos méhméregkrém vonatkozásában (Vj/42-016/2012.),
 - a spanyolországi székhelyű M. S.L.U. által az Abexine gél kapcsán elkészített tanulmányt (Vj/42-009/2012., Vj/42-016/2012.).
15. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a tanulmányok és az elégedett vásárlók igazolják a termék hatásosságát. Előadta, hogy az Abexine elnevezésű terméket világszerte számtalan országban évek óta nagy sikerrel értékesítik. Az Európai Unió több országában elégedett vásárlóknak és számtalan visszatérő vásárlónak értékesítették a terméket. A vásárlók fele újra rendelt, több százan háromszor, illetve négyszer. Panaszos ügyel nem, elismeréssel, jó visszajelzéssel annál inkább találkozott.
16. Előadta, hogy hosszú éves jogkövető üzletvitelének tapasztalatára alapozva minden egyes külföldi reklámfilm fordításánál és szinkronizálásánál a legszigorúbban ellenőrzi és korrigálja, a magyar jogrendhez igazítja az állításokat.

17. Álláspontja szerint a tőle elvárható gondossággal járt el az Abexine hirdetése során, hiszen minden adat és információ, amelyet a fogyasztók számára rendelkezésre bocsátott, klinikai vizsgálatokkal alátámasztottan tükrözi a valóságot. A tájékoztatása nem alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, s mivel a termék a hasonló árakkal szemben támasztott szokásos követelményeknek megfelel, nem keltette különösen előnyös vásárlás hamis látszatát.
18. Megjegyezte, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) kifejezetten és egyértelműen rendelkezik arról, hogy a használt kifejezéseknek az üzleti életben elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás megtévesztésre alkalmas-e. Tekintettel arra, hogy hasonló termékek népszerűsítésénél a legtöbb gazdasági társaság az eljárás alá vont által használt kifejezéseket alkalmazza annak érdekében, hogy a fogyasztók érdeklődését felkeltse és fenntartsa a termék iránt, a tájékoztatás alapjául szolgáló tények tudományos szakvéleménnyel alátámasztottan és az európai uniós normákat messzemenően betartva, a valóságot tükrözték, így a tájékoztatás nem volt alkalmas arra, hogy a fogyasztókat megtéveszesse.
19. Az előzetes állásponttal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a terméke, az Abexine gél maradéktalanul eleget tesz a kozmetikumokra vonatkozó előírásoknak. A felhívott 40/2001. (XI.23.) EüM rendelet 11.§. (2) bekezdésében foglalt megtévesztésnek csak az az állítás minősül, „amellyel a termék nem rendelkezik.” Irreális elvárás egy kozmetikumtól az, hogy másféle hatása ne legyen, csupán kozmetikai.
20. Utalt arra is, hogy a rendelet szerint megengedett az, hogy a kozmetikumnak legyenek egyéb hatásai is, ezért nem helyes az az álláspont, hogy a Versenytanács nem vizsgálja az állítások helyességét és elutasítja ennek vonatkozásában előterjesztett bizonyítékait.
21. Az előzetes álláspont hibásan értelmezte a „terápia” szó jelentését, mert az nem okvetlenül kapcsolódik az orvosláshoz, utalt pl. a fototerápiára, a termoterápiára, a mechanoterápiára stb. Nyelvtani értelmezés alapján sem helytálló az az állítás, miszerint a terápia törvényszerűen rendellenességet, betegséget enyhít vagy gyógyít. A fent felsorolt „terápiák” elsősorban ugyanis a jó közérzet fenntartására vonatkoznak, függetlenül attól, hogy esetlegesen kórképek gyógyítására is alkalmasak.
22. Az eljárás alá vont előadta, hogy klinikai tanulmányok érkezését várja, amellyel kapcsolatban előadta, hogy angol nyelven és egyszerű magyar fordításban is - a tárgyalást követő 8 napon belül – benyújtja azokat a Versenytanács részére.
23. Az eljárás alá vont a tárgyaláson még arra is hivatkozott, hogy a fogyasztók számára a jogszabályi kötelezettségeinél kedvezőbb feltételeket nyújtott azáltal, hogy 8 napos elállási időszak helyett 30 napon belül indokolás nélkül elfogadja a fogyasztói elállást.
24. Azzal is érvelt, hogy a társaság költség-szerkezetében a kommunikációs költségek sokkal magasabb arányban szerepelnek, mint más (egyszerű) kereskedelmi tevékenységet végző társaságokéban, ami a speciális televíziós kereskedelmi tevékenységből következik. Erre tekintettel, ha ez a költség lenne a bírság megállapítás alapjául szolgáló összeg, akkor az túlzó, nem megalapozott bírság megállapításához vezetne.

V. Jogi háttér

25. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. A (4) bekezdés alapján külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő.
26. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
 - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
 - e) pontja kimondja, hogy a kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől,
 - h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
27. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.
28. Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,
- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (szakmai gondosság követelménye), és
 - b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
29. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a

kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

30. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
31. Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
32. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a Tpv. rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
33. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
34. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
35. A kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI.23.) EüM rendelet 1. §-ának (1) bekezdése értelmében a kozmetikai termékek gyártása, forgalmazása, nyilvántartásba vétele, engedélyezése és ellenőrzése során a rendelet előírásait kell alkalmazni. A rendelet

alkalmazásában kozmetikai termék minden olyan anyag vagy készítmény, amely az emberi testtel (bőr, szőrzet, köröm, ajak, külső nemi szervek) külsőleg vagy a fogakkal és a szájüreg nyálkahártyájával érintkezésbe kerül elsődlegesen azzal a céllal, hogy azokat tisztítsa, illatosítsa, védje, ápolja, megjelenését megváltoztassa, illetve kiküszöbölje a kellemetlen testszagot [1. § (2) bekezdés].

36. A rendelet 11. §-ának (1) bekezdése szerint tilos kozmetikai terméket megtévesztő jelöléssel, kivitelezéssel és adatokkal, valamint kifejezetten nem kozmetikai (pl. terápiás hatás) hatásra, hivatkozással, illetve céllal forgalomba hozni és reklámozni. Nem használhatók jelölésként megtévesztő értelmű nevek, képek és más jelek.

Közvetlenül az eljárás megindítása előtt (2011. július 29-én) helyezte hatályon kívül a jogszabályalkotó a rendelet 11.§. (2) bekezdését, amely a kommunikáció megkezdésekor még az alábbi formában volt hatályos: Az (1) bekezdés alkalmazásában megtévesztésnek minősül, ha a terméknek olyan hatást tulajdonítanak, amellyel az a tudományos ismeretek szerint nem rendelkezik, illetve azt a benyomást keltik, hogy a hatás biztonsággal elvárható.

37. A rendelet 12. §-ának (1) bekezdése értelmében a gyártó vagy a forgalmazó a kozmetikai termék magyarországi első forgalomba hozatalával egyidejűleg nyilvántartásba vétel céljából - a rendelet 9. számú melléklete szerinti tartalmú bejelentőlap megküldésével vagy elektronikus úton - bejelenti a terméket az OÉTI-nek. A (2) bekezdés szerint az OÉTI az előírt adattartamú bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül a terméket nyilvántartásba veszi.

VI.

A Versenytanács döntése

A jogszabályi előírásoknak megfelelő kereskedelmi gyakorlat követelménye

38. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy az általa kínált áruk lényeges tulajdonságáról a jogszabályi előírások szabta keretek között adjon tájékoztatást.

39. A piacgazdaságokban a vállalkozások gazdasági értelemben véve szabadon határozhatják meg tevékenységüket, választhatják meg működésük lényegi elemeit (ideértve pl. a reklámozási gyakorlatukat), azonban mindezt a vonatkozó jogszabályi keretek, illetve korlátok között kell tenniük. Adott esetben például ilyen korlátot jelentenek az általános és speciális reklámtilalmak, amelyeknek egyrészt az a céljuk, hogy a kiszolgáltatót fogyasztók védelmét szolgálják, másrészt az a céljuk, hogy a tisztességes piaci folyamatokat biztosítsák, egyensúlyban tartsák.

40. A különböző termék-kategóriáknak az általuk képviselt különböző típusú kockázatok miatt eltérő elvárásoknak, előírásoknak, folyamatoknak, illetve kontrollnak kell megfelelniük. A magasabb szintű elvárások magasabb költségekkel is járnak, azonban ezen költségek nyilvánvalóan magasabb bevételekben is realizálódnak az elért előnyök révén. Amennyiben tehát egy termék rendelkezik pl. igazolt gyógyhatással, akkor a gyártójának lehetősége van

azt gyógyszerre nyilvánítani és így azt ekként, a vonatkozó ágazati keretek között népszerűsíteni, illetve értékesíteni. Ha a vállalkozás nem kívánja az engedélyeztetési vagy minősítési folyamatot végigvinni, a terméket annak alacsonyabb szintű minősítése, kategóriája szerint reklámozhatja.

Ügyleti döntés

41. A fogyasztó jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészségét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók, üzletfelek figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó, az üzletfél döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben hatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó, az üzletfél felveszi a kapcsolatot a vállalkozással. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat, így különösen egy tisztességtelen reklám.

A kozmetikai termékekről adható tájékoztatás

42. A kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI.23.) EüM rendelet 11. §-ának (1) bekezdése egyértelműen kimondja, tilos kozmetikai terméket kifejezetten nem kozmetikai hatásra, különösen terápiás hatásra hivatkozással, illetve céllal forgalomba hozni és reklámozni.

43. A fent megnevezett EüM rendelet által a kozmetikai termékek kapcsán adott meghatározásból kiindulva a kozmetikai termék nem kozmetikai hatására utalásnak tekinthető (és ezáltal tilalmazott) minden olyan állítás, mely túlmutat a kozmetikumnak az emberi testtel külsőleg érintkezésbe kerülő tisztító, illatosító, védő, ápoló, megjelenést megváltoztató, illetve a kellemetlen testszagot megváltoztató hatásán.

44. A terápiás hatás, illetve a terápia fogalma jogszabályban nem került definiálásra, így a szó mindennapi értelméből szükséges kiindulni. A mindennapi nyelvhasználat és a magyar értelmező kéziszótár szerint a „terápia” kezelést, orvoslást, gyógykezelést, gyógymódot, kúrát jelent, a „terápiás” alatt pedig gyógyító célzatú, eljárásokra vagy kezelésekre vonatkozó, valamely rendellenességet, illetve betegséget enyhítő vagy gyógyító tartalom értendő. Figyelemmel az eljárás alá vont előadására a Versenytanács felhívja a figyelmet, hogy eljárás alá vontnak a jelen eljárásban történő értékelésére nem a Tpv-t., hanem az Fttv. alapján kerül sor, így nem alkalmazandó az eljárás alá vont által hivatkozott Tpv-t. 9. §-a sem.

45. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat üzenetének megítélésében elsődleges szempont, hogy a termékek kozmetikai termékként kerültek nyilvántartásra és a kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI.23.) EüM rendelet tiltja a nem kozmetikai hatásokkal való reklámozást, kifejezetten tiltva a terápiás hatásra történő hivatkozást.

Az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlata

46. A jelen esetben megállapítást nyert, hogy a vizsgálattal érintett kozmetikai termékkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlatban megjelenő kereskedelmi kommunikációiban az eljárás alá vont az Abexine gél elnevezésű termék terápiás hatására vonatkozó állításokat fogalmazott meg, azt ajánlva ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, reuma, más ízületi betegség, derékbántalom, görcsök, sérülések, teniszkönyök, izomsérülés, izomfájdalmak, ütések, bármilyen zúzódás, véraláfutások, sebhelyek, aranyér, sérv, visszértágulat, gyulladás, fájdalom, fejfájás, gyakori fejfájás, migrén, egészségügyi problémák esetére.
47. A jelen határozat 12. pontjában ismertetett hatás-állítások kapcsán megállapítható, hogy azok egyértelműen túlmutatnak a kozmetikai hatásokon, hiszen meghatározott konkrét betegséghez, egészségügyi problémához kapcsolódnak. A hivatkozott hatás-állítások egyenként és összességükben is azt az üzenetet hordozzák a fogyasztók számára, hogy a termék alkalmazásával az egészségügyi problémák, a betegségek tünetei enyhíthetők, javul a beteg életminősége, egészségi állapota.
48. A vizsgált kereskedelmi gyakorlatban nevesített betegségek (mint a célcsoport számára releváns hívószó, azaz a figyelemfelkeltés elsődleges eszköze) és azok tüneteire gyakorolt hatások megjelenítése révén a fogyasztókban létszerűen egy terápiás hatás képzele alakul ki a reklámozott termékekkel kapcsolatban.
49. Ezzel az üzenettel az eljárás alá vont torzíthatta is a betegségekre, egészségügyi problémájukra megoldást kereső fogyasztók magatartását.

A kereskedelmi gyakorlat címzettjei

50. Tekintettel arra, hogy eljárás alá vont vizsgált kereskedelmi gyakorlatának központi üzenete volt az, hogy a termék ízületi gyulladás, ízületi kopás, köszvény, reuma, más ízületi betegség, derékbántalom, görcsök, sérülések, teniszkönyök, izomsérülés, izomfájdalmak, ütések, bármilyen zúzódás, véraláfutások, sebhelyek, aranyér, sérv, visszértágulat, gyulladás, fájdalom, fejfájás, gyakori fejfájás, migrén, egészségügyi problémák esetén hatásos, a kereskedelmi kommunikációkkal megcélzott fogyasztók azok, akik ezekkel az egészségügyi problémákkal, betegségekkel küzdenek, s ezáltal különösen kiszolgáltatottak [Fttv. 4. § (2) bekezdés].
51. Az átlagos fogyasztótól nem várható el a releváns tudományos információk, a vonatkozó szabályozás, a szakhatósági minősítések, engedélyek rendszerének ismerete. A tájékoztatásokra vonatkozó szabályozásnak (kötelezettségek és tilalmak) éppen a fogyasztói információs aszimmetria oldása az egyik célja. A kozmetikai termékekről szóló 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapelvei között kimondja, hogy „a rendelet átfogóan harmonizálja a közösségi szabályokat a kozmetikai termékek belső piacának létrehozása érdekében, s egyben biztosítja az emberi egészség magas szintű védelmét”, valamint hogy „a fogyasztót védeni kell a kozmetikai termékek hatékonyságával és egyéb jellemzőivel kapcsolatos megtévesztő állításokkal szemben.” A szabályozás tehát részben az emberi egészség, részben a hatékony piaci folyamatok (így az optimális fogyasztói döntés) védelmét hivatott biztosítani azáltal, hogy bizonyos tilalmakat és

kötelezettségek ír elő a kozmetikai termékek esetében. Ezzel azonban a piaci szereplőktől, a kozmetikai termékek gyártását és forgalmazását végző vállalkozásoktól várható el magasabb szintű szakmai gondosság, nem pedig a fogyasztótól.

52. Erre való tekintettel például az a körülmény sem mentené a vállalkozást, hogy egyes kommunikációs eszközön szerepel az a kitétel, hogy a készítmény nem minősül gyógyszernek. A fogyasztóknak ugyanis az egyes kereskedelmi gyakorlatok üzenete (adott esetben a hatás-állítás) hordoz tartalmat, és nem az, hogy a termék gyógyszer-e vagy sem.

A kereskedelmi gyakorlat Fttv. szerinti értékelése

53. A jelen esetben a Versenytanács álláspontja szerint abból a speciális körülményből kell kiindulni, hogy a vállalkozás olyan nem kozmetikai hatásokra irányuló, a fogyasztói magatartás torzítására alkalmas állításokkal reklámozta az Abexine gél terméket, amelyeket a vonatkozó ágazati szabályozás nem enged. Ebben az esetben még akkor is jogsértést követne el az eljárás alá vont, ha hitelt érdemlően, tudományosan igazolni tudná, hogy a népszerűsített termék valóban rendelkezik a kereskedelmi kommunikációban ígért, nem kozmetikai jellegű hatásokkal. Mindebből következően szükségtelennek mutatkozik az ágazati szabályozás által tilalmazott állítások valós vagy valótlan voltának feltárása, s így eljárás alá vontnak az erre irányuló törekvése is irreleváns.
54. A jelen eljárásban tehát nem az állítás valós vagy valótlan volta alapján ítélt meg az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat, hanem annak alapján, hogy az eljárás alá vont – figyelemmel az ágazati szabályok előírásaira is – megsértette-e a szakmai gondosság követelményét és a kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt-e a fogyasztói magatartás torzítására azáltal, hogy termékeinek a kommunikációban megadott betegségek (köszvény, reuma, stb.) kezelésére alkalmas – kozmetikai jellegén túlmutató, tehát tiltott – hatásokat tulajdonított reklámjaiban.
55. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
56. További követelmény, hogy az általános kötelezettségeken (adózás, adatvédelem, versenyszabályok, fogyasztóvédelmi előírások) túl a vállalkozások annak a piacnak is betartsák a speciális szakmai-ágazati (pl. a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó) előírásait, rendelkezéseit, amelyen aktívak. Maga az eljárás alá vont is hangsúlyozta, hogy terméke kozmetikai terméknek minősül, az erre vonatkozó igazolásokkal rendelkezik. Erre tekintettel érvényesül az a szigorú korlátozás, amely tiltja, hogy a kozmetikai terméként forgalomba kerülő termékek esetében bármilyen gyógyhatást állítson a gyártó, illetve forgalmazó a termékkel kapcsolatos kommunikációjában. Önmagában ez a gyógyhatás állítás megvalósítja a jogsértést. Ez a tény természetesen nem zárja el a gyártót (forgalmazót) attól, hogy gyógyhatású állításokat (terápiás hatásokat) tegyen közzé a termékkel kapcsolatban – de ennek jogszerűségéhez szükséges a termék gyógyszerkénti engedélyeztetése.
57. A Vj/89/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntés elleni jogorvoslat során 3.K32.097/2010/6. számú ítéletében a Fővárosi Bíróság egyetértett azzal, hogy a jogszabályba ütköző kereskedelmi magatartás nyilvánvalóan és egyértelműen tisztességtelen

kereskedelmi gyakorlatnak minősül és tilalmazott, s ebből a szempontból közömbös, hogy a vállalkozás bizonyította-e a reklámokban megfogalmazott állításait.

A fenti jogalkalmazói gondolatmenetet erősíti meg az Európai Bíróság C-544/10. sz. ügyben hozott ítélete². Az eljárás tárgya egy olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelem volt, amelyben az egyik kérdés arra irányult, hogy lehet-e egy bort – csökkentett savassága miatt – „könnyen emészthetőnek” minősíteni. Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1924/2006 rendelet) értelmében több mint 1,2 térfogatszázalék alkoholt tartalmazó italokon nem közölhetők egészségre vonatkozó állítások. Tekintettel arra, hogy a bor beletartozik a több mint 1,2 térfogatszázalék alkoholt tartalmazó italok csoportjába, a bor esetében az 1924/2006 rendelet értelmében valamennyi „egészségre vonatkozó állítás” tiltott.

58. Az ágazati jogszabályok által tilalmazott, s ezáltal nyilvánvalóan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat kapcsán tehát az Fttv. 14. §-ában előírt igazolási kötelezettség nem bír jelentőséggel, hiszen az állítás még esetleges bizonyítottsága esetén is tilalmazottnak minősülne. Ezek a felhívott jogesetek tehát azt bizonyítják, hogy a joggyakorlat egységes ebben a kérdésben.

59. A Versenytanács megjegyzi ugyanakkor, hogy az eljárás alá vont által hivatkozott bizonyítékok az alábbiak miatt egyébként is alkalmatlanok lennének a kifogásolt hatás-állítások igazolására.

- A Rapide International BV hollandiai székhelyű vállalkozás által kiállított angol nyelvű termékbiztonsági adatlapon Dr. G. S. kémikus azt tanúsítja, hogy „az Abexine mézes és mentolos gél normál és ésszerűen előrelátható felhasználási feltételek szerint alkalmazva nem hajlamos arra, hogy károsítsa az emberi egészséget”, ez a megállapítás ugyanakkor nincs kapcsolatban a kifogásolt állításokkal.

- A Rapide International BV által kiállított további iratok esetében még az sem állapítható meg, hogy azok a jelen eljárásban érintett termékkel kapcsolatosak-e. Az eljárás alá vont által a 2012. március 19-i nyilatkozatában ismertetett összetevőkkel bíró termék és a holland vállalkozás iratán feltüntetett összetevőket tartalmazó termék azonossága nem egyértelmű. Mindazonáltal még azonosság esetén sem lennének alkalmasak az iratok a reklámozott terápiás hatások igazolására.

- A spanyolországi székhelyű Mayentis, S.L.U. vállalkozás által az Abexine gél kapcsán elkészített tanulmány szintén alkalmatlan a kifogásolt állítások igazolására, mivel az egyes állítások vonatkozásában a vizsgálatba bevont személyek esetén a minta nem bírt kellő nagysággal és reprezentativitással, a vizsgálati alanyokról nem állnak rendelkezésre deskriptív statisztikák, s nem állnak rendelkezésre az ún. nyers adatok sem, illetőleg a méhpempővel, a mézkivonattal, a pollen kivonattal, a propolissszal, a varázsmogyoró kivonattal és a rozmarying kivonattal kapcsolatos leírások esetében pedig szintén nem ismertek a megállapítások alapját képező kutatások részletei.

60. Fentiek alapján tehát az eljáró Versenytanács álláspontja szerint az egyes eszközökön alkalmazott állítások összességének az az üzenete a megjelölt betegségben szenvedő betegek

²<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=126435&pageIndex=0&doclang=hu&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=2999872>

számára, hogy a termékeknek kedvező, terápiás hatása van, a készítmények a betegség kezelésére alkalmasak.

61. Ezzel az üzenettel az eljárás alá vont nem csupán nem felelt meg a szakmai gondosság követelményének – tekintettel arra, hogy a vonatkozó szakmai ágazati szabályok ezt a típusú reklámozást tiltják –, de egyidejűleg egy olyan kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amely a fogyasztók magatartásának torzítására is alkalmas volt.
62. A megtévesztéssel kapcsolatban előadott álláspontjával kapcsolatban – amit az EüM. rendelet 11.§. (2) bekezdésére alapított – arra utal az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vontnak ez a hivatkozása alaptalan,
- egyrészt mert a vizsgálat megindításának időpontjában már nem volt hatályos ez a rendelkezés, és ez igaz a teljes vizsgálati időszakra,
 - másrészt pedig azért mert az még hatályának fennállása alatt sem adta meg azt a jogosultságot a kozmetikai termékekkel kapcsolatban, hogy gyógyhatásra utaló állításokat tegyen a gyártó/forgalmazó. Az hogy lehet másféle hatása a terméknek, az sem jelenti azt, hogy a 11.§. (1) bekezdésében írt tilalom ellenére szabad volna (gyógy)terápiás hatására hivatkozni.
63. Az előző pontban írtak alapján a „terápia” szó kiterjesztő, vagy szűkített jelentése is irreleváns, mivel
- egyrészt maga a jogszabály tiltja a terápiás hatás feltüntetését,
 - másrészt az eljárás alá vont által közölt állítások konkrét betegségek gyógyítására (terápiájára) vonatkoztak.
- Ismételten rámutat a Versenytanács arra, hogy a konkrét tilalom ellenére tett állítások önmagukban jogellenesek, ezért indifferens az, hogy van-e a kozmetikai hatás mellett esetleg gyógyhatása a terméknek.

Felelősség a kereskedelmi gyakorlatért

64. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
65. Az Fttv. értelmében elsődlegesen tehát azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az eljárás alá vont vállalkozás – az érintett termék forgalmazójaként, valamint a vizsgált kommunikációs eszközök megrendelőjeként vagy közzevetőjeként – árbevétele miatt egyértelműen érdekelt a termékek népszerűsítésében és értékesítésében.
66. A fentiek alapján megállapítható az eljárás alá vont Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése szerinti érdek-elvű felelőssége a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban.

A döntés összefoglalása

67. Fentiekre tekintettel a Versenytanács megállapította a Tpv. 77. §-ának (1) bekezdésének d) pontja alapján, hogy az eljárás alá vont 2011. augusztus 1. és 2012. május 31. között az Abexine gél elnevezésű kozmetikai termékkel kapcsolatban fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor televíziós reklámjaiban, honlapján, termékkatalógusában és tájékoztató füzetében a készítménynek terápiás hatásokat tulajdonított. Az eljárás alá vont ezzel – tekintettel az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésére – megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.
68. A jogsértés Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett a Versenytanács ugyanezen bekezdés f) pontjára alapítottnan megtiltotta a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
69. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírság kiszabását tartotta indokoltnak. A bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően határozta meg az alábbiak szerint.
70. A bírság összegének megállapításakor a Versenytanács a jogsértő kereskedelmi kommunikációk megjelentetése kapcsán felmerült ismert költségekből kíván kiindulni, az alábbiak szerint:
- a televíziós reklámok megjelentetésével összefüggésben felmerült költségekre vonatkozó, az eljárás alá vont és az eljárás során megkeresett, televíziós csatornákat működtető vállalkozások által közölt adatok között (nagyságrendnek nem minősülő) eltérések mutatkoznak, amely eltérések oka nem ismert. Ezekben az esetekben a Versenytanács az eljárás alá vont által szolgáltatott, az eljárás alá vont számára kedvezőbb költségadatokat vette figyelembe, azaz [üzleti titok] Ft-ot,
 - a katalógus esetében tekintettel volt arra, hogy a kereskedelmi kommunikációk megjelentetésével összefüggésben felmerült költségek nem kizárólag az érintett termékkel kapcsolatban merültek fel, így a költségeknek csak egy része veendő figyelembe. A Versenytanács e körben elfogadta az eljárás alá vont által megjelölt [üzleti titok] Ft-ot,
 - a tájékoztató füzetek megjelentetésével kapcsolatban felmerült költségeknek szintén csak egy részét vette figyelembe, két esetben tekintettel arra, hogy a 12 oldalas tájékoztató füzet egy oldalát foglalta el a termék reklámja, míg három tájékoztató füzet esetében egy oldal 1/3-át. A Versenytanács a tájékoztató füzetekkel összefüggésben [üzleti titok] Ft-ot vett figyelembe a bírság összegének meghatározásakor,
 - a honlap esetén tudott, hogy mennyi volt üzemeltetésének egy éves költsége, ugyanakkor az nem ismert, hogy a jelen eljárásban érintett termékre vonatkozó információk milyen mértékben részesedtek a honlap tartalmában, s erre való tekintettel a Versenytanács a honlap kapcsán ismert költségek bírság körében történő figyelembe vételét mellőzte,
 - összességében a Versenytanács a bírság összegének meghatározásakor figyelembe veendő összeget [üzleti titok] Ft-ban határozta meg.

71. A Versenytanács kiemelten súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy
- a jogsértő kereskedelmi gyakorlat az átlagosnál kiszolgáltatottabb, egészségügyi problémákkal, betegségekkel küzdő fogyasztókat célozta meg,
 - az eljárás alá vont már korábban is (a Vj/92/2009. számú ügyben) elmarasztalásra került fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítása okán.
72. Nem kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe a Versenytanács, hogy
- a jogsértő kereskedelmi gyakorlat keretében az eljárás alá vont igen intenzív reklámtevékenységet folytatott,
 - a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók széles körét érte el,
 - az érintett termék bizalmi jellegű,
 - hosszabb időszakot érintő kereskedelmi gyakorlatról van szó, és
 - az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlata felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.

A Versenytanács a bírság összegének meghatározásakor figyelembe vette az eljárás alá vont által hivatkozott azt a körülményt, hogy a kommunikációjának teljes költsége – a speciális kereskedelmi tevékenység miatt – az általános költség szerkezetétől jelentősen eltérő módon igen magas összeget tesz ki. Enyhítő körülményként értékelte az eljáró versenytanács azt, hogy az eljárás alá vont – önként 30 napos elállási határidőt biztosított vevőinek, bár az eljárás alá vont állítása szerint is 12 hét szükséges az Abexin hatásának kifejtéséhez.

73. A Versenytanács – az ügy összes körülményére, így a speciális és generális prevenció céljára, illetve a Tpv. által meghatározott felső határra is tekintettel – határozta meg az előzőek eredményeként adódó bírságösszeget.

74. Az eljárás alá vont a tárgyaláson felmutatta, de utóbb a saját maga által vállalt határidőben nem csatolta be azt a klinikai vizsgálati jelentést, amely alátámasztotta volna a terméke gyógyító hatását. A határozat szerkesztésének ideje alatt viszont beérkezett a GVH-hoz a „Double-blind Clinical Study” megjelölésű dokumentum magyar fordítása. Ennek értékelését is elvégezte a Versenytanács, azonban ez sem változtatott azon az alapul szolgáló tényen, hogy a „kozmetikumként” forgalomba hozott termékre vonatkozóan tilos a terápiás hatásra hivatkozás. A klinikai tanulmány (amelyet a már hivatkozott spanyolországi Mayentis S.L.U. vállalkozás készített) önmagában két féle betegségre (ízületi gyulladás, reumatikus fájdalom) hivatkozással közöl eredményeket, amelyek alapján levonja a következtetést, mely szerint „azok a betegek, akik az Abexin gélt használó csoportba tartoztak, jelentős fájdalom enyhülést tapasztaltak a 12 hetes kezelési periódus alatt.”

Tartalmazza azt is a tanulmány, hogy

- „az elemzés statisztikailag jelentős hatást mutatott abban, hogy a hatóanyag nagyobb fájdalom enyhülést idéz elő, mint a placebo” és
- a vizsgálatban kimutatták az Abexin gél fájdalomcsillapító hatását.

Ezek alapján ismételten hangsúlyozza tehát az eljáró versenytanács azt, hogy a versenyfelügyeleti eljárás nem szolgálhat a termék újabb felhasználási területének elfogadtatására, legalizálására, azt minden esetben az illetékességgel és hatáskörrel rendelkező speciális intézménynél kell kezdeményezni, illetve elintézni. Amíg a termék kozmetikumként

van regisztrálva, addig csak a kozmetikumokra vonatkozó speciális szabályok által megengedett, illetve nem tiltott feltételek mellett lehet forgalomba hozni, és reklámozni.

VII. Egyéb kérdések

75. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
76. Az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg, mint ahogyan az a jelen ügyben is történt.
77. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő, befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
 - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
 - a befizetés jogcíme (bírság).
78. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
79. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárásbi bírsággal.
80. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. A Versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
81. Az eljárást befejező döntést a Tpv. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő (a jelen eljárásban összességében 207 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2013. július 25-én telik le.

82. A GVH illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul, a jogorvoslati lehetőséget pedig a Tpv. 83.§. (1) bekezdése teszi lehetővé az eljárás alá vont számára.

Budapest, 2013. július 23.

dr. Berki Ádám sk.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella sk.
versenytanács tag

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
versenytanács tag